

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Zmiany w podatku cukrowym

We wrześniu na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano dwa projekty ustaw wprowadzających zmiany w podatku cukrowym. Obejmują one m.in. kwestie podwyższenia dotychczasowej opłaty, jak i rozszerzenia zakresu jej stosowania. Celem proponowanych zmian jest ograniczenie spożycia napojów wysoko słodzonych. Projekt ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (UD318)

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 8 września przewidziano podwyższenie stawek podatku cukrowego:

- z 0,50 zł do 0,70 zł w odniesieniu do stałej wysokości opłaty za zawartość cukrów w ilości równej lub mniejszej niż 5g w 100 ml napoju lub za zawartość w jakiegokolwiek ilości co najmniej jednej z substancji słodzących oraz
 - z 0,05 zł do 0,10 zł w odniesieniu do zmiennej wysokości opłaty za każdy gram cukrów powyżej 5g w 100 ml napoju
- w przeliczeniu na litr napoju.

Ponadto, w projekcie przewidziano wzrost wysokości opłaty dla napojów zawierających kofeinę lub taurynę na litr napoju z obecnych 0,10 zł na 1,00 zł;

Zmianie miałyby także ulec maksymalna wysokość opłaty - z obecnych 1,20 zł do kwoty 1,80 zł w przeliczeniu na litr napoju. Proponowane zmiany mają przyczynić się do stymulowania prozdrowotnych wyborów konsumenckich, poprzez ograniczenie dostępności ekonomicznej napojów słodzonych.

Zmiany mają wejść w życie od 1 stycznia 2026 r.

Projekt został skierowany do prac sejmowych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 września (UD290)

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 września przewidziano m.in. następujące zmiany:

- **przeniesienie obowiązku uiszczenia opłaty z detalistów i sprzedawców napojów na producentów, importerów oraz podmioty sprowadzające napoje z innych krajów UE** – powyższe ma skutkować naliczaniem opłaty już na początku łańcucha dostaw i usprawnić proces identyfikacji podmiotu zobowiązanego do jej uiszczenia.
- **wprowadzenie definicji „pierwszej sprzedaży”**. Zastąpi ona dotychczasowe, nieprecyzyjne pojęcia „wprowadzenia na rynek” i „sprzedaży detalicznej”.
- **doprecyzowanie podstawy naliczania opłaty cukrowej** - będzie ona obliczana na podstawie całkowitej zawartości cukrów w napoju – zarówno tych naturalnych, jak i dodanych – zgodnie z informacją o wartości odżywczej na etykiecie.
- **objęcie opłatą wszystkich koncentratów, niezależnie od formy** - Opłata będzie dotyczyć każdego rodzaju koncentratu – płynnego, półpłynnego, stałego czy w postaci syropu. Ze względu na wysoką zawartość cukru w takich produktach, wprowadzona zostanie osobna stawka opłaty za litr lub kilogram koncentratu.
- **wyłączenie niektórych napojów sokowych z opłaty** - z opłaty zwolnione będą napoje będące mieszanką wody i soków (owocowych lub warzywnych), o ile nie zawierają dodanych cukrów, słodzików, kofeiny ani tauryny.
- wprowadzenie możliwości podpisywania dokumentów dotyczących opłaty cukrowej (CUK-1) nie tylko podpisem kwalifikowanym, ale też innymi formami podpisu elektronicznego.
- możliwość zwrotu uiszczonej opłaty w przypadku eksportu lub dostawy wewnątrz UE - Zwrot będzie przysługiwać wyłącznie podmiotowi, który zapłacił opłatę lub pierwszemu nabywcy bezpośrednio od niego, o ile sam zrealizuje wywóz. Wniosek o zwrot trzeba będzie złożyć do urzędu skarbowego w ciągu 6 miesięcy od wyprowadzenia towaru z kraju.

Zmiany w tym zakresie mają wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tych zmian w Dzienniku Ustaw.

Projekt znajduje się obecnie w fazie opiniowania.

Rząd przyjął projekt deregulacyjny w zakresie gospodarki odpadami

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, przygotowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Proponowane zmiany mają na celu poprawę warunków prowadzenia działalności w zakresie gospodarki odpadami oraz zwiększenie efektywności administracji.

Najważniejsze założenia projektu:

- **wydłużenie okresu testowania nowych technologii/innowacji w instalacjach ubiegających się o pozwolenie zintegrowane, do maksymalnie 30 miesięcy przy złagodzonych wymaganiach środowiskowych** — po tym okresie instalacje muszą spełnić standardy wynikające z najlepszych dostępnych technik;
- **zniesienie obowiązku weryfikacji dokumentów** (np. w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych) **przez urzędy marszałkowskie**, jeżeli zostały one już sprawdzone przez inny organ. Rozwiązanie to ma usprawnić pracę urzędów i skrócić czas obsługi przedsiębiorców.
- **przedłużenie o 6 miesięcy obowiązywania przepisów umożliwiających przedsiębiorcom**, których postępowania administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami jeszcze się na zakończyły, **prowadzenie działalności na podstawie dotychczasowych decyzji**.

Projektowane zmiany mają wejść w życie 1 grudnia 2025 r.

GUS informuje o utrzymaniu się niskiej inflacji

Główny Urząd Statystyczny podał ostateczne dane dotyczące inflacji we wrześniu, która wyniosła 2,9% w ujęciu rocznym. Wskazuje to na utrzymanie stabilnego poziomu cen w porównaniu z sierpniem, kiedy inflacja także kształtowała się na poziomie 2,9%. Jest to najniższy odczyt w tym roku.

W analizie danych zauważono, że głównym czynnikiem wpływającym na utrzymanie inflacji były zmiany cen usług, które wzrosły o 5,8% r/r, podczas gdy ceny towarów zwiększyły się jedynie o 1,9% r/r. W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny towarów i usług konsumpcyjnych pozostały praktycznie niezmienione, co wskazuje na stabilizację w gospodarce.

W przypadku inflacji bazowej, po wyłączeniu cen żywności i energii, wskaźnik ten wyniósł 3,2% r/r. Dane te pozwalają analitykom ocenić realną presję cenową w gospodarce, niezwiązaną z wahaniami cen surowców energetycznych i produktów spożywczych.

Główny Urząd Statystyczny wskazuje, że utrzymanie inflacji na poziomie poniżej 3% jest korzystne zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców. Stabilne ceny sprzyjają planowaniu finansowemu firm oraz wzrostowi siły nabywczej gospodarstw domowych. Jednocześnie wskazują na konieczność monitorowania sytuacji w kolejnych miesiącach, zwłaszcza w kontekście globalnych trendów cenowych i możliwych wahań w sektorze energetycznym.

RPP obniżyła stopy procentowe

Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się na kolejną obniżkę stóp procentowych. Na posiedzeniu w dniach 7–8 października 2025 roku obniżono wszystkie stopy NBP o 0,25 pkt proc., a nowe stawki obowiązują od 9 października. Stopa referencyjna wynosi teraz 4,50%, co oznacza najniższy poziom od ponad dwóch lat.

Decyzja ta była zaskoczeniem dla części rynku, który spodziewał się utrzymania stóp na dotychczasowym poziomie. Jednakże dane makroekonomiczne, takie jak niższa inflacja oraz spadek dynamiki płac, wskazywały na możliwość dalszego luzowania polityki pieniężnej. Dodatkowo, mrożenie cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych do końca roku mogło wpłynąć na decyzję RPP.

Rada Polityki Pieniężnej zaznaczyła, że widzi przestrzeń do dalszych, niewielkich obniżek stóp procentowych, ale decyzje będą podejmowane na podstawie aktualnych danych makroekonomicznych. Kolejne posiedzenie RPP zaplanowane jest na 4–5 listopada 2025 roku. Wówczas Rada podejmie decyzję w sprawie dalszej polityki monetarnej.

Planowane zmiany w zakresie opodatkowania fundacji rodzinnych

Sejm przyjął pakiet zmian ustawowych obejmujący m.in. nowe zasady opodatkowania fundacji rodzinnych, wyższy CIT dla banków oraz utworzenie centralnej bazy przedsiębiorców. Nowelizacja została skierowana do dalszych prac w Senacie.

Zgodnie z projektem, istotne modyfikacje dotyczą zasad opodatkowania fundacji rodzinnych. Propozycje przewidują ograniczenie zakresu zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz wprowadzenie tzw. trzyletniej blokady sprzedaży składników majątku wniesionych lub przekazanych fundacji przez osoby powiązane. W przypadku zbycia takich aktywów przed upływem 36 miesięcy od końca roku, w którym nastąpiło ich wniesienie, zwolnienie z CIT nie miałoby zastosowania.

Projekt zakłada również doprecyzowanie zasad dotyczących dochodów z najmu. Fundacja rodzinna miałaby podlegać opodatkowaniu w przypadku uzyskiwania przychodów z najmu krótkoterminowego lub wynajmu nieruchomości przeznaczonych do całonocnego zakwaterowania. Zwolnienie podatkowe miałoby pozostać w mocy wyłącznie dla najmu o charakterze długoterminowym na cele mieszkaniowe.

W zakresie opodatkowania międzynarodowego fundacje rodzinne zostałyby objęte przepisami o zagranicznych jednostkach kontrolowanych (CFC) oraz tzw. podatkiem od niezrealizowanych zysków (exit tax). Projekt rozszerza też

katalog tzw. ukrytych zysków, obejmując nim m.in. umorzone pożyczki udzielone przez fundację fundatorowi lub osobom z nią powiązanym.

Pakiet przewiduje również zmiany dotyczące sektora finansowego. Stawka CIT dla banków ma zostać podwyższona — według projektu, w latach 2026–2028 ma następować stopniowe zwiększanie obciążeń podatkowych.

Planowany termin wejścia w życie nowych przepisów to 1 stycznia 2026 r., jednak ostateczny kształt regulacji będzie zależał od decyzji Senatu i podpisu Prezydenta.

Etap legislacyjny: ustawa skierowana do Senatu.

Zmiany w zakresie składania deklaracji pokontrolnych

Od 1 października 2025 roku obowiązują nowe przepisy umożliwiające podatnikom składanie deklaracji podatkowych w trakcie i po zakończeniu kontroli celno-skarbowej. Zmiany te zostały wprowadzone nowelizacją ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o VAT (Dz.U. z 2025 r. poz. 894).

Zgodnie z nowymi regulacjami, podatnik może złożyć deklarację w ciągu 14 dni od dnia wszczęcia kontroli celno-skarbowej lub po jej zakończeniu. Jeśli organ podatkowy uwzględni taką deklarację, może to skutkować zakończeniem kontroli. Ponadto, możliwe jest również złożenie korekty deklaracji po otrzymaniu wyniku kontroli, nawet jeśli uwzględnia ona tylko część stwierdzonych nieprawidłowości. Organ podatkowy może zaakceptować taką korektę podczas postępowania. Nowelizacja wprowadza również możliwość zastosowania obniżonej stawki sankcji VAT w wysokości 15% w przypadku złożenia deklaracji w ciągu 14 dni od wszczęcia kontroli. Dotychczas taka stawka była przewidziana tylko w przypadku złożenia korekty deklaracji po wszczęciu kontroli.

Warto jednak zaznaczyć, że zmiany te nie obejmują przepisów kodeksu karnego skarbowego. Oznacza to, że podatnik, który zdecyduje się na złożenie deklaracji lub korekty w trakcie lub po kontroli, nie rezygnuje automatycznie z prawa do obrony w postępowaniu karnym skarbowym. Wciąż ma prawo do kwestionowania ustaleń organu podatkowego przed sądem.

Nowe przepisy mają na celu uproszczenie procedur kontrolnych oraz poprawę komunikacji między podatnikami a organami podatkowymi.

Etap legislacyjny: obowiązuje

Ministerstwo Finansów potwierdza – KSeF obowiązkowy również dla podmiotów zagranicznych

Zgodnie z zapowiedzianymi zmianami, faktury wystawiane na rzecz zagranicznych kontrahentów będą musiały być wprowadzane do Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) przez polskich podatników. Ministerstwo Finansów potwierdziło, że obowiązek ten obejmie również transakcje z podmiotami zagranicznymi.

Podstawą prawną wprowadzenia nowego obowiązku jest art. 106ga ustawy o VAT, który przewiduje generalne stosowanie faktur ustrukturyzowanych w systemie KSeF, z pewnymi wyjątkami. W przypadku faktur zagranicznych kluczowe znaczenie mają trzy elementy: obowiązek wprowadzenia faktury do systemu, sposób jej udostępnienia kontrahentowi oraz zakres wyjątków dotyczących podmiotów zagranicznych niewykonyjących działalności w Polsce.

Polski podatnik dokonujący sprzedaży towarów lub usług na rzecz kontrahenta zagranicznego, w tym w ramach eksportu, wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów lub innych transakcji objętych polskim VAT, będzie zobowiązany do wystawienia faktury w KSeF. Wprowadzenie dokumentu do systemu nie oznacza jednak, że zagraniczny nabywca uzyska do niego dostęp. Przedsiębiorca będzie musiał udostępnić mu fakturę w uzgodniony sposób, na przykład poprzez przesłanie pliku PDF pocztą elektroniczną. Jeżeli faktura zostanie przekazana poza systemem KSeF, musi zawierać oznaczenie w postaci kodu QR lub identyfikatora nadanego przez system.

Wyjątki dotyczą przede wszystkim kontrahentów zagranicznych, którzy nie posiadają w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. W takich przypadkach podmiot zagraniczny nie będzie zobowiązany do korzystania z KSeF. Jeżeli jednak przedsiębiorca zagraniczny posiada w Polsce stałe miejsce działalności, obowiązek stosowania KSeF będzie dotyczył wyłącznie transakcji związanych bezpośrednio z miejscem prowadzenia działalności. W praktyce oznacza to, że większość zagranicznych kontrahentów nie będzie wystawiać faktur w KSeF, natomiast faktury wystawiane przez polskich podatników na ich rzecz będą musiały znaleźć się w systemie.

Faktury zakupowe otrzymywane od zagranicznych kontrahentów, którzy nie rozliczają się w polskim systemie VAT, nie będą wprowadzane do KSeF, ponieważ nie są objęte krajowym obowiązkiem e-fakturowania.

Wejście w życie obowiązkowego korzystania z KSeF zaplanowano na 1 lutego 2026 roku. Przedsiębiorcy powinni zatem przygotować procedury dotyczące obsługi faktur dla kontrahentów zagranicznych oraz dostosować swoje systemy księgowe do wymogów technicznych i formalnych systemu.

Wszedł w życie system kaucyjny

Obowiązujący od 1 października br. system kaucyjny nakłada na przedsiębiorców szereg nowych obowiązków. Obejmuje on wybrane rodzaje opakowań napojów — przede wszystkim butelki PET do 3 litrów, puszki metalowe do 1 litra oraz w dalszym etapie butelki szklane wielokrotnego użytku do 1,5 litra. Do ceny zawartości będzie doliczana kaucja, która zostanie zwrócona konsumentowi po oddaniu pustego opakowania.

Dla podmiotów wprowadzających napoje na rynek system oznacza konieczność dostosowania się do nowych regulacji organizacyjnych, logistycznych i podatkowych. Niezbędne będzie znakowanie opakowań zgodnie z wymogami systemu, zawarcie umów z operatorem systemu kaucyjnego, prowadzenie ewidencji pobranych i zwróconych kaucji, a także magazynowanie i transport opakowań zwracanych przez konsumentów. Ponadto sklepy — zwłaszcza większe placówki — będą musiały zapewnić punkty zbiórki opakowań i urządzenia umożliwiające zwrot kaucji.

W obszarze podatkowym system kaucyjny ma zapewnić neutralność w VAT. Oznacza to, że pobieranie kaucji nie będzie obciążało bieżącego obrotu podatkiem. Dopiero w rocznym rozliczeniu przedsiębiorcy będą musieli ująć kaucje, które nie zostały zwrócone jako przychód podlegający opodatkowaniu VAT. Zgodnie z objaśnieniami podatkowymi wydanymi przez Ministerstwo Finansów, opodatkowaniu będą podlegały wyłącznie kaucje niezwrócone.

W kontekście stosowania nowych regulacji przedsiębiorcy powinni szczególnie zwrócić uwagę na dokładność ewidencji oraz mechanizmy rozliczeń i zgłoszeń, aby uniknąć nieścisłości mogących prowadzić do sporów z organami podatkowymi.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Odpisy amortyzacyjne od miejsca postojowego mogą być w całości uznane jako koszt uzyskania przychodów przez przedsiębiorcę

W interpretacji indywidualnej wydanej przez Krajową Informację Skarbową stwierdzono, że podatek prowadzący działalność gospodarczą i posiadający miejsce postojowe wykorzystywane na potrzeby tej działalności może dokonywać amortyzacji miejsca postojowego i zaliczać odpisy w pełnej wysokości do kosztów uzyskania przychodów, niezależnie od tego, w jakim zakresie wykorzystywane są inne części nieruchomości, takie jak lokal mieszkalny.

W sprawie podatnik zakupił mieszkanie, z którego część przeznaczył na biuro związane z działalnością gospodarczą, a jednocześnie nabył przypisane miejsce postojowe. Organ interpretacyjny uznał, że miejsce postojowe stanowi odrębny składnik majątku, wykorzystywany w ramach prowadzonej działalności. W związku z tym amortyzacja tego miejsca jest dopuszczalna, a jej pełna wartość może zostać uwzględniona w kosztach podatkowych.

Kwestia amortyzacji miejsc postojowych pozostaje jednak przedmiotem rozważań w praktyce podatkowej. Wątpliwości budzi zwłaszcza sytuacja, gdy miejsce postojowe stanowi przynależność lokalu mieszkalnego. W takim przypadku może

ono nie być uznane za odrębny środek trwały, co wyłączałoby możliwość amortyzacji. Zasadnicze znaczenie ma więc sposób nabycia miejsca postojowego, jego status prawny oraz rzeczywiste wykorzystanie w działalności gospodarczej.

Istotne jest, aby miejsce postojowe, które ma być amortyzowane, zostało nabyte jako odrębny składnik majątku i było faktycznie wykorzystywane na potrzeby prowadzonej działalności. Niezbędne jest również prowadzenie odpowiedniej ewidencji środków trwałych i prawidłowe ujęcie odpisów amortyzacyjnych w księgach podatkowych.

Podstawa prawna: Interpretacja indywidualna z dnia 30 września 2025 r. nr 0112-KDIL2-2.4011.624.2025.4.MC

Połączenie spółek powiązanych metodą łączenia udziałów bez obowiązku dokumentacji cen transferowych

Spółka, która przeprowadziła przejęcie podmiotów powiązanych metodą łączenia udziałów, nie ma obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów. Potwierdził to Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 12 września 2025 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.337.2025.1.SJ/AP).

W omawianym przypadku spółka przejęła dwa podmioty zależne, w których była jedynym udziałowcem. Przejęcie zostało rozliczone według rachunkowej metody łączenia udziałów, z zachowaniem kontynuacji działalności, co oznaczało, że nie doszło do zamknięcia ksiąg rachunkowych podmiotów przejmowanych. W wyniku tego spółka przejmująca stała się sukcesorem praw i obowiązków podmiotów przejętych, zgodnie z art. 93 § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Metoda łączenia udziałów pozwala na przeniesienie aktywów i pasywów przy zachowaniu ciągłości ksiąg rachunkowych oraz utrzymanie spójności transakcji w ramach grupy kapitałowej.

Zgodnie z art. 11n pkt 1 ustawy o CIT, spółka może skorzystać ze zwolnienia z obowiązku sporządzania dokumentacji cen transferowych, jeśli spełnia określone kryteria, takie jak brak powiązań z innymi podmiotami generującymi transakcje poza grupą, odpowiedni poziom obrotów oraz zachowanie formalnych wymogów dotyczących przejęcia. W praktyce oznacza to, że spółki realizujące podobne przejęcia mogą uprościć procedury dokumentacyjne i ograniczyć obciążenia administracyjne związane z raportowaniem transakcji między podmiotami powiązanymi.

Interpretacja wskazuje również, że stosowanie metody łączenia udziałów w połączeniach wewnątrzgrupowych może mieć znaczenie strategiczne dla planowania podatkowego, optymalizacji struktury grupy i minimalizacji obowiązków dokumentacyjnych. W kontekście skali działalności i liczby podmiotów w grupie przekłada się to na istotne oszczędności czasu i kosztów oraz zmniejszenie ryzyka nieprawidłowości w raportowaniu.

Podstawa prawna: Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 12 września 2025 r., sygn. 0114-KDIP2-2.4010.337.2025.1.SJ/AP

Zmiana stanowiska KAS – kary umowne podlegają VAT

Szef Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) zmienił stanowisko w sprawie opodatkowania VAT kar umownych za przedwczesne rozwiązanie umowy najmu lub dzierżawy z winy najemcy lub dzierżawcy. W nowej interpretacji z 25 września 2025 r. uznał, że takie kary stanowią wynagrodzenie za odpłatne świadczenie usług i podlegają opodatkowaniu VAT.

Dotychczas Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej utrzymywał, że kara umowna w takim przypadku jest odszkodowaniem i nie podlega VAT. Jednakże, po analizie aktualnego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), w tym wyroków z 22 listopada 2018 r. (sygn. C-295/17) oraz 11 czerwca 2020 r. (sygn. C-43/19), Szef KAS stwierdził, że kara umowna za przedwczesne rozwiązanie umowy najmu lub dzierżawy z winy najemcy lub dzierżawcy jest częścią łącznej ceny za świadczenie usług i podlega opodatkowaniu VAT.

W praktyce oznacza to, że przedsiębiorcy wynajmujący lub dzierżawiący nieruchomości, którzy otrzymują kwoty z kar umownych z tytułu przedwczesnego rozwiązania umowy przez najemcę lub dzierżawcę z jego winy, powinni traktować te kwoty jako wynagrodzenie za świadczenie usług i odpowiednio je udokumentować oraz rozliczyć podatek VAT.

Zmiana stanowiska KAS ma istotne znaczenie dla przedsiębiorców, którzy do tej pory traktowali takie kary jako odszkodowanie niepodlegające VAT. Obecnie powinni oni dostosować swoje praktyki księgowe i podatkowe do nowego podejścia administracji skarbowej. Warto zaznaczyć, że zmiana stanowiska KAS wpisuje się w szerszy trend rozszerzania zakresu opodatkowania VAT na różne formy wynagrodzeń i rekompensat, które wcześniej były traktowane jako odszkodowania.

Podstawa prawna: Zmieniona interpretacja indywidualna Szefa KAS z 25 września 2025 r. (sygn.DOP7.8101.10.2025.FMLM)

Mniej wymogów przy łączeniu spółek powiązanych

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził, że spółka przejmująca podmioty powiązane metodą łączenia udziałów może skorzystać ze zwolnienia z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych.

Zgodnie z art. 11n pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), zwolnienie to dotyczy transakcji krajowych, pod warunkiem że:

- spółki powiązane nie korzystają ze zwolnień podmiotowych z art. 6 ustawy o CIT,
- nie korzystają ze zwolnienia przedmiotowego dla dochodów z działalności prowadzonej w specjalnej strefie ekonomicznej,
- nie ponoszą straty podatkowej.

W analizowanej sprawie, spółka przejmująca spełniała wszystkie te warunki. Dodatkowo, zgodnie z art. 93 § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej, spółka przejmująca stała się sukcesorem praw i obowiązków podmiotów przejętych. Z kolei art. 8 ust. 6 ustawy o CIT oraz art. 12 ust. 3 pkt 2 i art. 44c ust. 1 ustawy o rachunkowości przewidują możliwość nierozliczania transakcji metodą łączenia udziałów, jeśli nie powoduje to powstania nowej jednostki.

W związku z tym, spółka przejmująca nie miała obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych.

Interpretacja ta jest korzystna dla podatników planujących restrukturyzację, ponieważ pozwala na ograniczenie kosztów związanych z obowiązkami dokumentacyjnymi. Jednakże, mimo zwolnienia z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji, spółka przejmująca nadal zobowiązana jest do złożenia informacji o cenach transferowych (formularz TPR) za rok podatkowy, w którym dokonano połączenia.

Zmiany w zakresie kontroli organu skarbowego

Z dniem 1 października 2025 r. weszły w życie przepisy zmieniające zasady związane z kontrolami celno-skarbowymi. Nowelizacja ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o VAT umożliwia podatnikom złożenie deklaracji podatkowej w terminie do 14 dni od dnia wszczęcia kontroli lub po jej zakończeniu. Dzięki temu deklarację można przedstawić również wtedy, gdy nie została złożona przed rozpoczęciem postępowania.

W nowych regulacjach przewidziano także możliwość częściowej korekty deklaracji po otrzymaniu wyników kontroli, nawet jeśli podatnik nie zgadza się w pełni z ustaleniami organu. W przypadku uwzględnienia deklaracji przez organ kontrolny, kontrola może zostać zakończona bez konieczności dalszego postępowania.

Złożenie deklaracji w terminie 14 dni od dnia wszczęcia kontroli wiąże się z ograniczeniem odsetek za zwłokę, o ile podatnik zapłaci zobowiązanie ujęte w deklaracji. Ponadto zastosowanie znajdzie maksymalna stawka sankcji VAT w wysokości 15 %, odniesiona do tego trybu składania deklaracji.

Nowelizacja nie wprowadza zmian w zakresie odpowiedzialności karnej skarbowej. Przepis o wyłączeniu karnej odpowiedzialności przy składaniu korekty (art. 16a kodeksu karnego skarbowego) nie obejmuje deklaracji, co oznacza, że decyzja o złożeniu deklaracji w trakcie lub po kontroli nie wyklucza ryzyka odpowiedzialności karnej, jeśli stwierdzona zostanie umyślność w działaniu podatnika.

W praktyce nowe regulacje mają na celu zwiększenie elastyczności postępowań kontrolnych i umożliwienie podatnikom wcześniejszego reagowania na zastrzeżenia organów, skracając potencjalne spory podatnik–organ. Jednocześnie skuteczność tych zmian będzie w dużym stopniu zależała od praktyki stosowania ich przez organy kontrolne.

Etap legislacyjny: obowiązuje.

Zaostrzenie przepisów dot. fundacji rodzinnych

Rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w którym zaproponowano zmiany zasad opodatkowania fundacji rodzinnych. Celem zmian jest doprecyzowanie przepisów i ograniczenie możliwości stosowania fundacji rodzinnych w strategiach optymalizacyjnych.

Zgodnie z proponowanymi przepisami dochody fundacji rodzinnej ze zbycia majątku podlegają opodatkowaniu, jeśli zbycie nastąpi przed upływem 36 miesięcy od końca roku, w którym ten majątek został wniesiony lub przekazany do fundacji. Dotychczas fundacje mogły korzystać ze zwolnień w takich przypadkach, co zdaniem autorów projektu stwarzało możliwość przenoszenia aktywów do fundacji tylko w celu wydłużenia momentu opodatkowania.

Projekt przewiduje także opodatkowanie dochodów fundacji, które są uzyskiwane za pośrednictwem podmiotów transparentnych podatkowo. Oznacza to, że przychody tych podmiotów, których zyski lub straty rozliczane są bezpośrednio u wspólników, także zostałyby włączone do opodatkowania fundacji rodzinnej. Ponadto fundacje miałyby zostać objęte przepisami dotyczącymi zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC) oraz regulacjami dotyczącymi nieopodatkowanych zysków (tzw. „exit tax”).

W zakresie działalności najmu krótko-terminowego projekt zakłada, że takie dochody fundacji będą opodatkowane, nawet jeśli fundacja korzysta ze zwolnienia podatkowego, chyba że najem dotyczy lokali mieszkalnych wynajmowanych na długi termin i wyłącznie do celów mieszkaniowych. Projekt rozszerza też definicję ukrytych zysków, obejmując przypadki umorzenia pożyczki udzielanej przez fundację fundatorowi lub osobom powiązanym – pod warunkiem niezwrócenia zysków w określonym terminie. Zgodnie z rządową propozycją zmiany miałyby wejść w życie od 1 stycznia 2026 roku. W uzasadnieniu wskazano, że projekt ma charakter uszczelniający i doprecyzowujący, a celem jest zabezpieczenie instytucji fundacji rodzinnej przed nadużyciami podatkowymi. W rezultacie zmiany mają ograniczyć stosowanie fundacji rodzinnych jako narzędzia do odroczenia opodatkowania.

Etap legislacyjny: projekt ustawy skierowany do Sejmu

WYROKI SĄDOWE

Zwolnienie z CIT łatwiejsze dla Alternatywnych Spółek Inwestycyjnych

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 30 września 2025 r., (sygn. akt III SA/Wa 1237/25), zinterpretował przepisy umożliwiające skorzystanie przez Alternatywną Spółkę Inwestycyjną (ASI) ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) dla dochodów ze zbycia udziałów lub akcji. Sąd uznał, że warunek posiadania co najmniej 5 % udziałów lub akcji przez ASI nie musi być spełniony na dzień transakcji, lecz może być zachowany w dowolnym dwuletnim okresie przed jej dokonaniem.

Wnioskodawca wskazał, że osiągnął wymagany poziom udziałów w spółce w maju 2015 r., a w kolejnych latach doszło do rozwodnienia jego pakietu akcji. Spółka argumentowała, że warunek nieprzerwanego posiadania udziałów został spełniony, ponieważ utrzymywała wymagany udział przez co najmniej dwa lata. Organ podatkowy interpretował przepis inaczej — uznał, że warunek powinien być spełniony na dzień zbycia akcji, co wykluczało zastosowanie zwolnienia.

Sąd nie zgodził się z tą interpretacją, wskazując, że celem przepisu jest wspieranie ASI w realizacji długoterminowych inwestycji, a nie transakcji o charakterze krótkoterminowym. W konsekwencji uznał, że warunek dwuletniego posiadania może być uznany za spełniony również wówczas, gdy odpowiedni pakiet udziałów był utrzymywany w przeszłości, a niekoniecznie na dzień sprzedaży.

Rozstrzygnięcie ma istotne znaczenie dla praktyki stosowania zwolnienia podatkowego przez alternatywne spółki inwestycyjne. Przyjęta przez sąd wykładnia rozszerza możliwość korzystania z preferencji podatkowej, zwłaszcza w przypadkach, gdy inwestycja była prowadzona przez dłuższy okres, lecz z różnych przyczyn udział został zmniejszony przed sprzedażą.

Wyrok nie jest prawomocny.

Podstawa prawna: wyrok WSA w Warszawie z dnia 30 września 2025 r., sygn. akt III SA/Wa 1237/25

Estoński CIT: wydatki na samochód wykorzystywany przez wspólnika jako ukryty zysk

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 15 października 2025 r. (sygn. akt II FSK 125/23) rozstrzygnął kwestię rozliczania wydatków na samochód używany przez wspólnika w spółce opodatkowanej estońskim CIT. Sąd uznał, że wydatki ponoszone przez spółkę na pojazd, z którego korzystał prezes lub wspólnik, mogą stanowić ukryty zysk, jeżeli nie są odpowiednio udokumentowane i wykorzystywane wyłącznie w celach służbowych.

W omawianym przypadku spółka nie prowadziła ewidencji przebiegu pojazdu, ani nie dokumentowała celów służbowych jego użytkowania. Sąd wskazał, że w takich okolicznościach należy przyjąć, iż część wydatków może mieć charakter prywatny i w związku z tym stanowi ukryty zysk wspólnika. Zastosowanie ma tutaj art. 28m ust. 4 pkt 2 lit. b ustawy o CIT, który przewiduje możliwość zakwalifikowania wydatków związanych z pojazdem wykorzystywanym nie tylko w działalności gospodarczej jako przychodu do opodatkowania. W tej sprawie NSA wskazał, że połowa kosztów eksploatacji samochodu powinna zostać uznana za ukryty zysk, podlegający opodatkowaniu ryczałtem od dochodów spółek.

Orzeczenie podkreśla obowiązek prowadzenia rzetelnej dokumentacji dotyczącej użytkowania pojazdów służbowych, zwłaszcza w przypadku spółek korzystających z tzw. estońskiego CIT, gdzie uproszczone zasady rozliczeń podatkowych nie zwalniają z konieczności wykazania rzeczywistego przeznaczenia wydatków. Wskazano również, że brak ewidencji lub niestaranie dokumentowanie korzystania z samochodu może skutkować automatycznym zakwalifikowaniem wydatków do przychodu wspólnika, co wpływa bezpośrednio na wysokość należnego podatku.

Wyrok jest prawomocny.

Podstawa prawna: wyrok z 15 października 2025 r. sygn. akt II FSK 125/23.

Rozstrzygnięcie NSA w sprawie świadczeń pomocniczych

Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że sprzedaż form wykorzystywanych do produkcji opakowań stanowi odrębne świadczenie od sprzedaży samych opakowań. W związku z tym każda z tych czynności powinna być udokumentowana osobną fakturą i podlegać odrębnemu opodatkowaniu VAT.

Sprawa dotyczyła producenta opakowań, który zawarł z kontrahentami umowy zobowiązujące go do produkcji wyrobów gotowych przy użyciu specjalistycznych form. Formy te miały być stopniowo spłacane w cenie dostarczanych produktów, aż do osiągnięcia określonego progu liczby sprzedanych wyrobów. Po osiągnięciu tego progu prawo własności do form przechodziło na kontrahentów, którzy mieli także możliwość wcześniejszego wykupu formy.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, że sprzedaż form nie stanowi świadczenia pomocniczego wobec dostawy wyrobów gotowych, lecz jest odrębną czynnością, która wymaga udokumentowania osobną fakturą. W jego ocenie mamy tu do czynienia z dwiema niezależnymi dostawami: dostawą opakowań i dostawą form, które mogą istnieć samodzielnie, a ich rozdzielenie nie ma sztucznego charakteru.

Sądy administracyjne podzieliły to stanowisko, uznając, że sprzedaż form i sprzedaż opakowań to dwa odrębne zdarzenia gospodarcze, które mogą istnieć niezależnie od siebie. Każde z nich podlega więc odrębnemu opodatkowaniu VAT i powinno być dokumentowane osobną fakturą.

Wyrok NSA w tej sprawie stanowi istotne rozstrzygnięcie w zakresie opodatkowania VAT dostaw towarów i usług pomocniczych, podkreślając konieczność rozdzielania takich czynności i odpowiedniego dokumentowania ich dla celów podatkowych.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 26 września 2025 r., sygn. akt I FSK 1233/22

Znaczne zmodyfikowanie produktu może umożliwiać ponowne skorzystanie z ulgi

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wydał wyrok, w którym uznał, że przedsiębiorcy mogą skorzystać z tzw. ulgi na ekspansję również w przypadku produktów, które zostały zmodyfikowane w sposób istotny, nadając im nowe cechy i funkcjonalność. Sąd stwierdził, że takie zmiany mogą sprawić, iż produkt uznaje się za nowy w kontekście oferty rynkowej, co uprawnia do odliczenia kosztów poniesionych na jego rozwój.

Ulga na ekspansję, określona w art. 18eb ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), pozwala przedsiębiorcom na dodatkowe odliczenie od podstawy opodatkowania kosztów poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży własnych produktów. Odliczenie to może wynieść do 200% poniesionych wydatków, jednak nie więcej niż 1 milion złotych rocznie.

Aby skorzystać z ulgi, przedsiębiorca musi spełnić określone warunki, w tym m.in. zwiększyć przychody ze sprzedaży produktów w stosunku do przychodów z tego tytułu ustalonych na ostatni dzień roku podatkowego poprzedzającego rok poniesienia kosztów, lub osiągnąć przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych. W kontekście zmodyfikowanych produktów, kluczowe jest, aby zmiany te były na tyle istotne, że produkt staje się nowym towarem w ofercie przedsiębiorcy.

Warto zaznaczyć, że wyrok gliwickiego WSA może stanowić precedens w interpretacji przepisów dotyczących ulgi na ekspansję, szczególnie w odniesieniu do produktów, które zostały zmodyfikowane. Jeśli orzeczenie stanie się prawomocne, może to otworzyć drogę do skorzystania z ulgi przez przedsiębiorców, którzy wprowadzili istotne zmiany w swoich produktach. Przedsiębiorcy planujący skorzystać z ulgi na ekspansję powinni dokładnie przeanalizować charakter wprowadzonych zmian w swoich produktach oraz spełnienie pozostałych warunków określonych w przepisach.

Podstawa prawna: Wyrok WSA w Gliwicach z 3 września 2025 r., sygn. I SA/GI 1356/24

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.